

Připomněli si hrdinství Antonína Kaliny

Rozšířené vydání knihy *Děti Antonína Kaliny* představil v Zadní synagoze v Třebíči její autor Stanislav Motl.

■ Antonín Zvěřina

Rozšířenou knihu *Děti Antonína Kaliny* představil ve čtvrtek 31. března v Zadní synagoze v Třebíči její autor Stanislav Motl. Setkání věnované této osobnosti se zúčastnila senátorka Hana Žáková a poslankyně Monika Oborná.

Úvodní slovo pronesl trebičský starosta Pavel Pacal. V úvodu připomněl, že od narození Antonína Kaliny, zachránce stovek židovských dětí, letos uplynulo 120 let. Narodil se 17. února v Třebíči a zemřel v listopadu 1990 a je pochován v Praze na olšanském hřbitově.

„Od raného mládí se politicky angažoval a možná kvůli svým názorům byl zatčen hned na počátku druhé světové války jako nepřítel třetí říše,“ naznačil Pacal.

Kalina se dostal nejprve do koncentračního tábora Dachau a následně do koncentračního tábora Buchenwald. Právě tam zachránil na sklonku války 900 židovských chlapců před jistou smrtí.

Starosta Pacal se také dotknul současných událostí. „Žili jsme v relativně klidné době. Nyní sledujeme nedařle nás bombardování civilních cílů, útoky lidí s malými dětmi. Přihlížíme

STANISLAV MOTL při podpisu knihy *Děti Antonína Kaliny*, který byl trebičským rodákem.

Foto: Antonín Zvěřina

tomu, jak lidé zbytečně umírají. I proto je důležité si připomínat činy, jako byl ten, který učinil Antonín Kalina,“ zdůraznil Pacal.

Následně se ujal slova autor knihy Stanislav Motl. Upozornil, že součástí připomínky hrdiny se za chvíli stane dokumentární film, který pojednává o činu trebičského rodáka.

„Vždy si uvědomuji, jak je to příběh nadčasový. Připomíná nám vlastnosti, jako je cit, soucit, zodpovědnost, hrdinství,“ nastínil Motl. Poděkoval všem, kteří mu s natáčením pomáhali, zejména rodině Jindřicha Flus-

sera, který se na záchraně dětí spolupodílel.

Tři osudy

Poukázal, že film zmiňuje tři osudy, dvou zachránců a židovského chlapce Naftali Dura Fürsta, který nyní bydlí v Izraeli. „Třebíč ale má ve svém srdci, bohužel nemohl přijet, za několik dní se zúčastní vzpomínkové akce v Buchenwaldu, časově by mu to nevyšlo,“ sdělil Motl.

Devadesátiletý Naftali Fürst mu při nedávném rozhovoru kladl na srdce, aby pozdravoval Třebíč, a slíbil, že v příštím roce určitě město navštíví a všechny pozdraví osobně.

„Nyní zhlédneme příběh, který v historii druhé světové války nemá obdoby,“ zdůraznil Motl. Dokument se datuje do roku 2016 a odvysílala ho ČT2.

Některé až drastické závěry ukazují hrůzy, které dokázal rozpoutat nacistický režim. Přibližuje okamžiky, kdy Antonín Kalina s Jindřichem Flussarem s nasazením vlastního života zachraňují židovské chlapce od jisté smrti.

Stane se tak tím, že jim dodávají jiná jména, takže už to nejsou pro nacistické pohlavary židovské děti. Při vyzrazení by to určitě pro organizátory záchran na sklonku války znamenalo smrt.

V dokumentu jsou použity unikátní záběry americké televize, která je pro tamní muzeum holocausta natočila v roce 1988. Film ukazuje, že tajemství svého činu si Antonín Kalina po téměř celý svůj život uchovával jako svoje tajemství a

lidé se o něm dozvěděli náhodou. To v dokumentu potvrzuje i Duro Fürst.

Vyznamenání

V roce 2014 obdržel Antonín Kalina vyznamenání, medaili Za zásluhy in memoriam. Převzal ji jeho synovec Jaromír Slavík. „Já si snad myslím, že on by si ho ani nechtěl vzít. On si myslel, že je to jeho povinnost,“ říká v dokumentu Slavík.

Po promítnutí dokumentu dostal slovo opět Stanislav Motl. Přečetl část dopisu z roku 1946 objeveného v Chicagu. Píše se v něm: Milý Toniku! Na tom, že jsi mě skrýl a že jsi při tom tolik riskoval a tolik se o mě staral, nezmění nic a žádný stranický účel.

„Pisatelem dopisu byl Petr Zenkl, představitel národně socialistické strany, což znamená, že s komunistou Kalinou byli úplně na opačných pólech politiky, ale to nemohlo zkazit jejich přátelství,“ podotkl Motl.

Přiznal, že při přípravě rozšířeného vydání mu opět velice pomohla rodina Jindřicha Flussera, která mu dovolila nahlédnout do paměti Antonína Kaliny.

„Jedná se o 54 stran a ihned jsem pochopil, že v ruce mám historický poklad. To, co je tam napsáno, to už nikdo neřekne. Kalina neměl žádné vzdělání, na to nebyly peníze, a píše naprosto bez chyb. Přečetl jsem toho spoustu, ale tohle je dokonalá stylistická reportáž,“ vyznal se Motl.

Doplnil, že se jedná o ucelený text psaný rok po válce, kdy jsou ještě vzpomínky živé. Kalina popisuje, že v Buchenwaldu například potkal Františka Peroutku či Josefa Čapka, který tam zahynul.

Také zmiňuje boj o vedení samospráv mezi kriminálními živly a politickými vězni. A též se Motl dozvěděl, že Kalina byl v centru vzpoury vězňů na konci války. „Ty vzpomínky, i to byl důvod, proč jsem se rozhodl rozšířenou knihu vydat,“ poznamenal Motl.

Mnoho se dozvěděl od syna, jehož matka po válce s Kalinou pracovala. Zajímavostí určitě je, že ač přesvědčený komunist, svojí manželce uspořádal pohřeb v kostele.

„Nesmírně si vážím, že můžu knihu prezentovat tady. Jestliže Duro Fürst říká, že Třebíč je jeho srdeční záležitost, tak moje taky,“ dodal Stanislav Motl.

Otevřeli novou galerii

Nová Galerie Fšem v kavárně Vzpomínka na Karlově náměstí uvádí výstavu Věž v barvách studentů Základní umělecké školy Třebíč. V průchodu kavárny uvidí návštěvníci třináct obrazů městské věže v nevdědných barvách.

Výstava bude k vidění do 13. května. Třebíčský spolek Fšem tímto zahájí sérii expozic lokálních amatérských výtvarníků a zajímavých umělců ze sociálních sítí.

Vystavované obrazy jsou dílem stu-

dentů ve věku od osmi do jedenácti let, jejichž kurzy vede učitelka Jitka Janíková. „Malby vznikly, když jsme s dětmi probírali spektrum barev. Na jednoduchém cvičení si děti uvědomily, že je nekonečné. Musím říct, že s nimi byla úžasná spolupráce a vzhledem ke svému věku jsou velice šikovné,“ vysvětlila Janíková. Galerie Fšem v následujících měsících představí další umělce a umělkyně – jmenovitě Terezu Krejčí, Doru Kučerovou či Annu Mastníkovou.

-zt-

DEN S DPADY

28. 5. 2022

Areál ESKO-T
Hrotovická 232
Třebíč

10:00–15:00

Program:

Exkurze pro veřejnost
Prohlídka informačního centra, třídicí linky, Centra věcí pro druhou šanci a OC Petrůvky

- Prohlídka svozové techniky
- Prohlídka Centra věcí pro druhou šanci
- Dílnička pro děti, soutěže, nafukovací atrakce

Zahájení
v časech – 10:30, 12:00, 13:30, na exkurzi je možné se předem přihlásit a rezervovat si místo na tel.: 568 848 066

- Hudební vystoupení skupiny DIMENZE
- Výstava na téma **Zodpovědná domácnost**

● **SWAP – oblečení**
SWAP je akce, kde měníte své věci za jiné. Bez peněz. Donesete, co nepotřebujete a odnesete si to, co využijete.

● **Soutěž ve sběru mobilních telefonů**
Přineste ke stánku ESKO-T (u vstupu) minimálně 2 ks mobilních telefonů a dostanete hodnotný dárek.